

LEGEA REPUBLICII MOLDOVA
Legea metrologiei

Nr.647-XIII din 17.11.95

Monitorul Oficial al R.Moldova nr.13/124 din 29.02.1996

* * *

Parlamentul adopta prezenta lege.

Prezenta lege stabileste bazele metrologiei legale si are ca obiectiv asigurarea uniformitatii si exactitatii masurilor, protejarea persoanelor fizice si juridice, indiferent de tipul de proprietate si forma de organizare juridica, împotriva efectelor nocive ale masurilor incorecte sau false.

Capitolul I
DISPOZITII GENERALE

Articolul 1. Legislatia privind metrologia

Legislatia privind metrologia se constituie din prezenta lege si din alte acte normative, adoptate în temeiul ei.

Articolul 2. Administrarea publica în domeniul metrologiei

(1) Politica statului în domeniul metrologiei este promovata de Guvern prin intermediul Departamentului Standarde, Metrologie si Supraveghere Tehnica (Moldovastandard), organism national de metrologie.

(2) Responsabil de executarea obligatiunilor atribuite în conformitate cu legislatia este sistemul national de metrologie, constituit din:

- a) organismul national de metrologie;
- b) serviciile de metrologie ale ministerelor si departamentelor;
- c) serviciile de metrologie ale agentilor economici.

(3) Componenta organismului national de metrologie este stabilita de prezenta lege si de alte acte normative.

(4) Componenta serviciilor de metrologie ale ministerelor si departamentelor si ale agentilor economiei este stabilita de organismul national de metrologie.

Articolul 3. Reglementarile tehnice normative

Persoanele fizice si juridice pot adopta pentru activitatea lor reglementari tehnice normative în probleme de metrologie care nu contravin prezentei legi si reglementarilor tehnice normative aprobate de organismul national de metrologie.

Capitolul II
UNITATILE DE MASURA

Articolul 4. Sistemul International de unitati

(1) În Republica Moldova se utilizeaza în mod obligatoriu unitatile de masura din Sistemul International de unitati (SI), adoptat de Conferinta Generala de Masuri si Greutati. Unitatile de masura sînt recomandate de organizatia Internationala de Metrologie Legala si prevazute în standardele nationale.

(2) Denumirile unitatilor de masura admise pentru utilizarea si ale multiplilor si submultiplilor preferentiali admisi, simbolurile,

regulile de scriere si utilizare ale acestora si ale valorilor marimilor sînt stabilite de organismul national de metrologie.

Articolul 5. Unitatile de masura care nu fac parte din SI

Unitatile de masura tolerate care nu fac parte din SI se admit pentru utilizare de catre organismul national de metrologie.

Articolul 6. Utilizarea unitatilor de masura la export si import

La exportul si importul produselor, inclusiv al mijloacelor de masurare, pot fi utilizate si alte unitati de masura convenite de parti, neprevazute în standarde si în reglementarile tehnice normative.

Articolul 7. Transmiterea unitatilor de masura

(1) Uniformitatea si exactitatea masurarilor în Republica Moldova sînt asigurate printr-un complex de masuri tehnico-organizatorice, în care se include si activitatea de transmitere a unitatilor de masura de la etaloanele nationale spre celelalte etaloane si de la acestea mai departe, spre mijloacele de masurare de lucru.

(2) Transmiterea unitatilor de masura de la etaloanele nationale la celelalte etaloane se efectueaza prin etalonare.

(3) Transmiterea unitatilor de masura de la etaloane la mijloacele de masurare de lucru se efectueaza prin etalonare sau verificare, în functie de destinatie si de domeniul utilizarii mijloacelor de masurare.

(4) Modalitatea de creare, aprobare, conservare si de utilizare a etaloanelor, de comparare a acestora, inclusiv cu etaloanele internationale si cu etaloanele altor state, precum si de transmitere a unitatilor de masura prin etalonari si verificari, se stabileste de organismul national de metrologie.

Capitolul III
MIJLOACELE DE MASURARE

Articolul 8. Etaloanele unitatilor de masura

(1) Unitatile de masura se reproduc si se conserva prin etaloane - mijloace de masurare special destinate transmiterii valorilor lor altor mijloace de masurare.

(2) Etaloanele nationale ale unitatilor de masura reprezinta baza initiala pentru atribuirea valorilor unitatilor de masura, reproduse si conservate prin toate celelalte etaloane existente în republica.

Articolul 9. Cerintele impuse de mijloacele de masurare

(1) Mijloacele de masurare trebuie sa corespunda cerintelor prezentei legi, altor acte normative adoptate în temeiul ei si cerintelor documentelor normative si de exploatare a caror actiune se extinde asupra lor.

(2) Criteriile de raportare a mijloacelor tehnice la categoria mijloacelor de masurare se stabilesc de catre organismul national de metrologie.

Articolul 10. Cerintele impuse masurarilor

(1) Masurarile, ale caror rezultate se folosesc în domeniile de exercitare a controlului si a supravegherii metrologice de stat indicate la art. 12, trebuie sa se efectueze în conformitate cu documentele normative referitoare la metodica de masurare aprobata si sa asigure exactitatea necesara a rezultatelor masurarilor în conditii reale de aplicare a metodicii.

(2) Modul de elaborare si de aprobare a metodicii de masurare se stabileste de organismul national de metrologie.

Capitolul IV
CONTROLUL SI SUPRAVEGHEREA METROLOGICA DE STAT

Articolul 11. Tipurile de control si de supraveghere metrologica de stat

Controlul si supravegherea metrologica de stat se exercita prin:

- a) încercarea de stat a mijloacelor de masurare;
- b) aprobarea de model al mijloacelor de masurare;
- c) etalonare;
- d) verificarea mijloacelor de masurare de lucru;
- e) eliberarea de autorizatii persoanelor fizice si juridice pentru fabricarea, repararea, închirierea, vinderea, etalonarea si verificarea mijloacelor de masurare;
- f) controlul cantitatii marfurilor preambalate;
- g) controlul mostrelor etalon atestate;
- h) supravegherea asupra fabricarii, starii si utilizarii mijloacelor de masurare, metodicii de masurare atestate, respectarii reglementarilor metrologice.

Articolul 12. Domeniile de exercitare a controlului si a supravegherii metrologice de stat

(1) Domeniile de executare a controlului si a supravegherii de stat sînt:

- a) ocrotirea sanatatii;
- b) medicamentele;
- c) alimentele;
- d) protectia mediului înconjurator;
- e) protectia muncii si siguranta tehnica;
- f) inofensivitatea produselor;
- g) transporturile si constructiile;
- h) operatiunile comerciale, de evidenta si de achitare, fiscale, vamale si postale;
- i) lucrarile de hidrometeorologie si geodezie;
- j) înregistrarea recordurilor sportive nationale si internationale;
- k) expertizele judiciare;
- l) activitatea persoanelor fizice si juridice de fabricare, reparare, închiriere, vindere, etalonare si verificare a mijloacelor de masurare;
- m) evidenta tuturor tipurilor de resurse, inclusiv a resurselor energetice si de carburanti.

(2) Guvernul are dreptul de a extinde domeniile de exercitare a controlului si a supravegherii metrologice de stat.

Articolul 13. Exercitarea controlului si supravegherii metrologice de stat

Organismul national de metrologie stabileste modalitatea de exercitare a controlului si supravegherii metrologice de stat în conformitate cu prezenta lege, cu alte acte normative si cu documentele normative privind asigurarea uniformitatii si exactitatii masurarilor.

Articolul 14. Încercarea de stat a mijloacelor de masurare

(1) Mijloacele de masurare, fabricate în republica sau importate, se supun obligatoriu încercarii de stat pentru a fi aprobate ca model si incluse în Registrul de stat al mijloacelor de masurare.

(2) Încercarea mijloacelor de masurare se efectueaza de catre serviciile acreditate în modul stabilit de organismul national de metrologie.

Articolul 15. Aprobarea de model al mijloacelor de masurare

(1) Decizia privind aprobarea de model al mijloacelor de masurare si

includerea lui în Registrul de stat al mijloacelor de masurare se emite de catre organismul national de metrologie cu eliberarea de certificat.

(2) Pe mijloacele de masurare fabricate în republica si incluse în Registrul de stat al mijloacelor de masurare, precum si pe documentele lor de exploatare, producatorul trebuie sa aplice marca metrologica de model.

Articolul 16. Etalonarea mijloacelor de masurare

(1) Etalonarea se efectueaza în mod obligatoriu pentru etaloanele de orice nivel de exactitate si, la cerere, pentru mijloacele de masurare de lucru.

(2) Modalitatea etalonarii si periodicitatea ei se stabilesc de organismul national de metrologie.

Articolul 17. Verificarea mijloacelor de masurare

Mijloacele de masurare utilizate în conformitate cu art. 12 alin. (1) se supun în mod obligatoriu verificarii metrologice la fabricare, modificare, reparare, închiriere, exploatare si import.

Articolul 18. Prezentarea mijloacelor de masurare la etalonare si verificare

(1) Persoanele fizice si juridice sînt obligate sa prezinte pentru etalonare si verificare organismului national de metrologie mijloacele de masurare prevazute la art. 16 si art. 17.

(2) Modalitatea de prezentare a mijloacelor de masurare pentru etalonare si verificare, întocmirea listei mijloacelor de masurare pasibile de etalonare si verificare, periodicitatea etalonarii si verificarii se stabilesc de organismul national de metrologie.

Articolul 19. Etalonarea si verificarea mijloacelor de masurare

(1) Etalonarea si verificarea mijloacelor de masurare se efectueaza în cadrul organismului national de metrologie de catre persoane atestate în calitate de verificatori metrologi în modul stabilit de organismul national de metrologie.

(2) În cazuri speciale, organismul national de metrologie poate sa acorde serviciilor metrologice acreditate ale persoanelor juridice dreptul de a etalona si verefica mijloacele de masurare.

Articolul 20. Confirmarea rezultatelor etalonarii si verificarii

(1) Rezultatele pozitive ale etalonarii si verificarii mijloacelor de masurare se atesta prin marca metrologica de verificare si (sau) prin buletinul de etalonare si verificare.

(2) Marca metrologica de verificare se aplica pe mijloacele de masurare si pe documentele de exploatare ale acestora.

(3) Forma marcii metrologice de verificare si a buletinului de etalonare si verificare, precum si modul de aplicare a marcii, se stabileste de organismul national de metrologie.

(4) Mijloacele de masurare devin inutilizabile în caz de deteriorare a marcii metrologice de verificare si (sau) de pierdere a buletinului de etalonare si verificare.

(5) Mijloacele de masurare privitor la care, în urma controlului si supravegherii metrologice de stat, se constata ca nu corespund cerintelor în vigoare se considera nelegale si se interzis de a fi utilizate. Detinatorii unor astfel de mijloace de masurare sînt obigati sa le scoata din uz sau, dupa caz, sa le modifice sau sa le repare.

(6) Daca se constata utilizarea de mijloace de masurare nelegale, acestea se ridica pe baza de act pîna la adoptarea de catre instanta de judecata a hotarîrii privind confiscarea lor. Daca se savîrseste vreo infractiune, trebuie sa fie luate masuri pentru conservarea urmelor

infractiunii, pastrarii corpurilor delictive si oricaror alte probe si sa fie sesizate organelor de urmarire penala.

Articolul 21. Obligatiile persoanelor fizice si juridice
în domeniul metrologiei

(1) Persoanele fizice si juridice detinatoare de mijloace de masurare aplicabile în domeniile indicate la art. 12 alin. (1) sînt obligate sa asigure legalitatea acestora si sa le declare la organismul national de metrologie pentru a fi luate la evidenta si sub controlul si supravegherea metrologica de stat.

(2) Persoanele fizice si juridice ale caror mijloace de masurare se supun verificarii sînt obligate sa creeze conditiile necesare exercitarii controlului si supravegherii metrologice de stat.

(3) În cazul verificarii în deplasare la locul de exploatare a mijloacelor de masurare, autoritatile administratiei publice locale sînt obligate sa acorde verficatorilor metrologi tot sprijinul, inclusiv:

a) sa le puna la dispozitie încaperile corespunzatoare si utilajele necesare;

b) sa-i asigure cu personalul auxiliar, cu mijloace de transport si de telecomunicatie;

c) sa avizeze proprietarii si persoanele care utilizeaza mijloace de masurare privitor la data verificarii.

(4) La exercitarea controlului si supravegherii metrologice de stat, conform prezentului capitol, organele politiei trebuie sa acorde ajutor lucratorilor organismului national de metrologie.

Articolul 22. Controlul metrologiei de stat asupra cantitatii
marfurilor preambalate

(1) Controlul metrologic de stat se exercita asupra tuturor marfurilor preambalate, pe al caror ambalaj sînt indicate: valorile lungimii, ariei, volumului, masei sau ale altor marimi prin care se caracterizeaza cantitatea (continutul) lor.

(2) Valorile numerice imprimate pe ambalajele marfurilor preambalate pentru indicarea cantitatii (continutului) acestora trebuie sa fie însoțite de simbolul sau denumirea unitatii de masura corespunzatoare si de eroarea limita maxima admisa.

(3) Se exercita controlul de stat asupra conformitatii valorii reale a marimii prin care se exprima cantitatea (continutul) de marfa preambalata cu valoarea imprimata pe ambalaj, tinîndu-se cont de eroarea limita maxima admisa.

Capitolul V
SISTEMUL NATIONAL DE METROLOGIE

Articolul 23. Coordonarea activitatii în domeniul metrologiei

Coordonarea activitatii în domeniul metrologiei este exercitata de catre Departamentul Standarde, Metrologie si Supraveghere Tehnica.

Articolul 24. Serviciile de metrologie ale ministerelor,
departamentelor, agentilor economici

(1) Serviciile de metrologie ale ministerelor, departamentelor, agentilor economici se creeaza pentru efectuarea lucrarilor de asigurare a uniformitatii si exactitatii masurarilor în ramurile respective ale economiei.

(2) Fabricarea, repararea, etalonarea, verificarea mijloacelor de masurare pentru terti, închirierea si vînzarea de mijloace de masurare se efectueaza pe baza de autorizatie, eliberata de organismul national de metrologie.

(3) Modalitatea de etalonare a mijloacelor de masurare se stabileste

de organismul national de metrologie.

(4) Lucrarile de asigurare a uniformitatii si exactitatii masurarilor efectuate de agenti economici se încadreaza la activitatea lor de baza.

Articolul 25. Inspectorii de stat pentru control si supraveghere metrologica

Controlul si supravegherea metrologica de stat sînt exercitate de inspectorii de stat din organismul national de metrologie, acestia aflîndu-se sub protectia juridica a statului.

Articolul 26. Drepturile inspectorilor de stat

(1) Inspectorii de stat împuterniciti sa exercite controlul si supravegherea metrologica, în conformitate cu prevederile prezentei legi, au dreptul de acces în toate locurile în care se afla, se utilizeaza, se fabrica, se repara, se etaloneaza, se vînd si se închiriaza mijloace de masurare.

(2) Constatarea încalcarii legislatiei privind metrologia se efectueaza de catre factorii de decizie din organismul national de metrologie, împuterniciti în acest scop, conform prezentei legi.

Articolul 27. Responsabilitatea inspectorilor de stat

(1) Inspectorii de stat împuterniciti sa exercite controlul si supravegherea metrologica sînt datorii sa respecte prezenta lege, alte acte normative, documentele normative privind asigurarea uniformitatii si exactitatii masurilor.

(2) Pentru neîndeplinirea obligatiilor de serviciu, pentru depasirea împuternicirilor, pentru divulgarea secretului de stat sau secretului comercial si pentru alte încalcati inspectorii de stat poarta raspundere în conformitate cu legislatia.

Capitolul VI

COLABORAREA INTERNATIONALA ÎN DOMENIUL METROLOGIEI

Articolul 28. Statutul Departamentului Standarde, Metrologie si Supraveghere Tehnica în relatiile internationale

(1) Departamentul Standarde, Metrologie si Supraveghere Tehnica reprezinta Republica Moldova în organizatiile internationale si regionale de metrologie, colaboreaza pe baza de acorduri (contracte) cu organele de metrologie din alte state.

(2) Departamentul Standarde, Metrologie si Supraveghere Tehnica, în conformitate cu conventia internationala sau acordul partilor, are dreptul de a aplica în calitate de documente nationale documentele normative internationale sau ale altor state care sînt în conformitate cu documentele normative internationale fundamentale.

Articolul 29. Recunoasterea rezultatelor încercarilor si ale etalonarilor

În conformitate cu acordurile (contractele) internationale (interstatale) încheiate pot fi recunoscute:

a) rezultatele încercarilor efectuate în alte state privind aprobarea de model de mijloace de masurare si (sau) certificatele aferente eliberate de aceste state;

b) rezultatele etaloanelor si verificarilor mijloacelor de masurare efectuate în alte state;

c) rezultatele atestarii mostrelor etalon.

Capitolul VII

RASPUNDEREA PENTRU ÎNCALCAREA PREZENTEI LEGI

Articolul 30. Raspunderea administrativa, penala si civila
Persoanele fizice si juridice, inclusiv autoritatile publice,
culpabile de încalcare prezentei legi, poarta raspundere administrativa,
penala sau civila în conformitate cu legislatia.

Articolul 31. Raspunderea materiala a subiectilor
antreprenoriatului pentru încalcare
cerintelor metrologice

(1) Încalcare cerintelor metrologice de catre subiectii
antreprenoriatului atrage aplicarea de amenda:

a) în proportie de 25 la suta de costul mijloacelor de masurare
vândute - pentru vânzarea de mijloace de masurare ce nu au trecut
atestarea metrologica ori nu au fost aprobate de organismul national
de metrologie, ori au fost radiate din registrul de stat al mijloacelor
de masurare;

b) de 50 salarii minime - pentru utilizarea în activitate a
mijloacelor de masurare neverificate sau defectate;

c) de 100 salarii minime - pentru utilizarea în activitate a
mijloacelor de masurare ale caror caracteristici metrologice sînt
modificate premeditat;

d) de 300 salarii minime - pentru exploatarea în activitate a
mijloacelor de masurare contrar interdictiei organismului national de
metrologie;

e) în proportie de 50 la suta fata de costul mijloacelor de masurare
vândute - pentru vânzarea mijloacelor de masurare contrar interdictiei
organismului national de metrologie.

(2) În temeiul actului de control, întocmit în modul stabilit, si în
dependenta de încalcarile constatate, enumerate la alin. (1),
subiectului antreprenoriatului i se înmîneaza, în termen de 5 zile, o
înstiintare de plata a amenzii la bugetul de stat.

(3) Daca subiectul antreprenoriatului nu a platit amenda în termen de
o luna de la data înmînarii înstiintarii de plata, materialele se remit
în instanta de judecata pentru perceperea coercitiva a amenzii.

(4) Plata amenzii nu degreveaza subiectul antreprenoriatului de
obligatia repararii prejudiciului cauzat consumatorului prin încalcare
drepturilor lui.

Capitolul VIII FINANTAREA ACTIVITATII METROLOGICE

Articolul 32. Finantarea activitatii metrologiei de stat

Lucrarile si serviciile metrologice se finanteaza din:

a) mijloacele cu destinatie speciala de la bugetul de stat,
repartizate pentru:

- finantarea comenzilor de stat;

- elaborarea, perfectionarea, conservarea si utilizarea etaloanelor
nationale;

- cercetari în domeniul metrologiei;

- întretinerea si procurarea utilajului necesar înzestrarii
organismului national de metrologie;

- elaborarea documentelor normative privind asigurarea uniformitatii
si exactitatii masurarilor;

- lucrari privind controlul si supravegherea metrologica de stat;

b) mijloacele proprii, care constau din cheltuieli destinate
întretinerii si deservirii bazei existente de etalonare a organismului
national de metrologie, aderarii la organisme internationale
(interstatuale) si achitarii cotizatiilor de membru al lor, introduse în
pretul de cost al lucrarilor si serviciilor metrologice pe care le acorda

unitatile organismului national de metrologie si depuse pe un cont cu destinatie speciala;

c) defalcarile de 5 la suta din pretul încercarilor în laboratoarele de verificari acreditate pentru efectuarea controlului de audit conform practicii internationale;

d) mijloacele defalcate de agentii economici cointeresati, inclusiv de organizatii obstesti.

Articolul 33. Finantarea activitatii metrologice a agentilor economici

Finantarea activitatii metrologice a agentilor economici este asigurata din surse proprii.

Capitolul IX
DISPOZITII FINALE SI TRANZITORII

Articolul 34. Dispozitii finale si tranzitorii

(1) Prezenta lege intra în vigoare la data publicarii.

(2) Pîna la punerea actelor legislative si a altor acte normative în concordanta cu prezenta lege, actele legislative si alte acte normative în vigoare se aplica în partea în care nu contrazice aceasta lege.

(3) Guvernul:

în termen de 2 luni, va pune actele sale normative în concordanta cu prezenta lege;

în termen de 3 luni, va adopta, în temeiul prezentei legi, acte normative si alte documente ce vor asigura uniformitatea si exactitatea masurarilor.

PRESEDINTELE
PARLAMENTULUI

Petru LUCINSCHI

Chisinau, 17 noiembrie 1995.

Nr.647-XIII.